

Socialförvaltningen
Jennifer Gavin Hagelin

Socialnämnden

Systematiskt arbetsmiljöarbete 2025 (SAM)

Ärendet

Arbetsgivaren ansvarar för att fördela arbetsmiljöuppgifterna i verksamheten på ett sådant sätt att risker i arbetet förebyggs och att en tillfredställande arbetsmiljö uppnås.

Uppföljning av arbetsmiljöarbetet följer den fördelning av arbetsmiljöuppgifter som skriftligt har gjorts från fullmäktige, via styrelse och nämnd, till kommundirektör vidare till förvaltningschef. Berörd nämnd ska årligen informeras av förvaltningschef om arbetsmiljöarbetet för verksamheten som denne ansvarar för.

Nedan sammanställning är dokumentation utifrån checklista för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt riskbedömning och handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet sammanfattas vid skydds rond samt följs upp i socialförvaltningens centrala kvalitetsråd. Ledningens genomgång omfattar även uppföljningen av de planerade åtgärderna enligt handlingsplanerna.

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna socialförvaltningens redovisning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2025.

Bakgrund

Det systematiska arbetsmiljöarbetet innebär att arbetsmiljön ska undersökas löpande så att eventuella risker och brister åtgärdas innan de leder till ohälsa. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ingår som en naturlig del i den dagliga verksamheten och omfattar både fysiska, organisatoriska och sociala förhållanden. Danderyd kommuns målsättning är att uppnå en fysisk, organisatorisk och social god och hälsofrämjande arbetsmiljö som är fri från arbetsrelaterad ohälsa.

För att förebygga att någon blir sjuk, skadad eller på något annat sätt far illa i arbetet ska arbetsgivaren regelbundet, vid uppkomna behov samt vid förändringar i verksamheten undersöka arbetsmiljön på arbetsplatsen. Detta sker på många olika sätt genom exempelvis analys av statistikuppgifter, skydds rond och riktade undersökningar, medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, utredningar av arbetsskador/tillbud samt andra aktiva åtgärder. Utifrån de undersökningar som görs ska arbetsgivaren bedöma vilka arbetsförhållanden som kan medföra en risk för ohälsa eller olycksfall.

Socialförvaltningen

Jennifer Gavin Hagelin

För att förebygga ohälsa och olycksfall och för att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö måste arbetsgivaren omedelbart, eller så snart det är praktiskt möjligt, åtgärda de risker som framkommit. Om risken inte kan åtgärdas omedelbart ska planerade åtgärder föras in i en handlingsplan.

Varje år genomförs en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Nedan sammanställning är dokumentation utifrån checklista för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt riskbedömning och handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Socialförvaltningens utredning

Det systematiska arbetsmiljöarbetet sammanfattas vid skydds rond. Under 2025 har följande områden varit aktuella:

Inom socialförvaltningens samtliga verksamheter har prioriterade områden under 2025 varit:

- **Kompetensutveckling**
- **Fysisk arbetsmiljö**
- **Psykosocial arbetsmiljö**
- **Hot och våld**

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling sker löpande inom samtliga avdelningar samt egen regi vid behov. Vissa kompetenshöjande insatser som är särskilt prioriterade har framkommit under 2025 och åtgärdas i form av utbildningar, information samt kommunikation. Dessa särskilt prioriterade behov av kompetensutveckling har varit kopplat till områden som: hot- och våld, brandskydd, kränkande särbehandling, HLR och flyttningsteknik inom egen regi. Utbildningsinsatser har skett både gemensamt genom förvaltningsövergripande insatser och genom avdelningsspecifika kompetenshöjande insatser genom riktade utbildningar och/eller information på APT och/eller avdelningsmöten.

Fysisk arbetsmiljö

De risker som kopplats till den fysiska arbetsmiljön består främst i behov av åtgärder rörande inventarier såsom säkerställa brandvarnare, säkerställa god luftkonditionering samt en god säkerhetsnivå i allmänna utrymme. Vad gäller den fysiska arbetsplatsen kopplat till medarbetare har avdelningarna givit medarbetare möjlighet att träffa ergonom, uppdaterade arbetssätt kopplat till hemarbete, genomgång av brandskydd och utrymning.

Psykosocial arbetsmiljö

Avdelningarna äldre, vuxen samt familj har arbetat för att säkerställa en god psykosocial arbetsmiljö då man ser en risk för arbetsrelaterad stress på grund av hög arbetsbelastning, svårt att släppa arbetet och få återhämtning. Det har som åtgärder för att säkerställa en god psykosocial arbetsmiljö genomfört uppföljning på individnivå samt att medarbetare erbjudits handledning, samverkan med kollegor samt ett nära ledarskap för att fånga

Socialförvaltningen
Jennifer Gavin Hagelin

upp och vägleda i det dagliga arbetet. Vidare har det genomförts föreläsningar för att säkerställa självomsorg och avdelningarna har arbetat med självomsorgsplaner för att arbeta med den psykosociala arbetsmiljön.

Inom egen regi, som har personal dygnet runt, har man särskilt arbetat för att öka trygghet och arbetsbelastning vid ensamarbete eller vid akuta situationer där man tillsett arbetssätt för att öka tillgängligheten till kollegor. Även inom egen regi har det vidtagits åtgärder för att stärka psykosocial arbetsmiljö såsom handledning, avstämningar, social samvaro samt nära ledarskap

Inom kvalitet- och utvecklingsavdelningen samt FOU Nordost har risker och oro identifierats utifrån ojämn arbetsbelastning och otydliga strukturer. Avdelningarna har erbjudit särskilt stöd för att säkerställa en god planering och prioritering av arbetet.

Hot och våld

Hot- och våld har varit ett särskilt prioriterat område inom samtliga avdelningar på socialförvaltningen samt i egen regi. Insatser för att dels höja kompetensen inom området har genomförts och rutiner kopplade till hot och våld har uppdaterats och revideras för att säkerställa en ändamålsenlig hantering i de fall rutinerna behöver nyttjas.

Socialförvaltningen har under oktober 2025 haft Arbetsmiljöverket på inspektion kopplat till frågor som rör hat, hot, våld och otillbörlig påverkan. Arbetsmiljöverket konstaterade efter inspektionen att socialförvaltningen hade genomfört en riskbedömning samt upprättat en handlingsplan där det identifierats och bedömts utifrån risker kopplat till hat, hot, våld och otillbörlig påverkan. Arbetsmiljöverket konstaterade dock att socialförvaltningen vidare skulle undersöka vilka arbetsförhållanden och arbetssituationer som innebär risker för våld eller hot om våld samt att denna undersökning skulle omfatta även ensamarbete och utifrån dessa risker ordna arbetet så att risken för våld, eller hot om våld, förebyggs så långt som möjligt, att upprätta säkerhetsrutiner för det arbete som kan medföra risk för våld, eller hot om våld, och att se till att de arbetstagare som berörs av riskerna känner till säkerhetsrutinerna.

Socialförvaltningen har en antagen personalsäkerhetspolicy som bedöms täcka upp de påtalade bristerna ovan. Socialförvaltningen kommer dock att gå igenom detta dokument och förtydliga vissa delar. Socialförvaltningen kommer skriftligt att återskoppla de vidtagna åtgärderna till Arbetsmiljöverket senast den 10 december 2025.

Övriga satsningar under 2025

Utöver det löpande systematiska arbetsmiljöarbetet som sker inom förvaltningens respektive verksamheter och de särskilt prioriterade områdena som det redogörs för ovan vill förvaltningen även påtala några lyckade satsningar som skett under 2025:

Socialförvaltningen
Jennifer Gavin Hagelin

Uppdatering av personlarm

Under 2025 har en gemensam utbildning i hanteringen av personlarm genomförts. Vidare har förvaltningens personalsäkerhetsrutin uppdateras och reviderats och omfattar nu mera bland annat att förebygga otillåten påverkan.

Hälsoinspiratörer

Hälsoinspiratörerna består av representanter från Socialförvaltningen. För år 2025 är dessa representanter hämtade från familjeavdelningen, vuxenavdelningen, egen regi samt socialdirektören. Tillsammans verkar de för en god arbetsmiljö och arbetsglädje inom hela förvaltningen.

Under 2025 har hälsoinspiratörerna arrangerat två förvaltningsövergripande hälsoveckor – en under vårterminen och en under höstterminen.

- **Vårterminens tema:** Fysisk hälsa
- **Höstterminens tema:** Psykisk hälsa

Under hälsoveckorna erbjöds alla medarbetare inom förvaltningen olika aktiviteter, föreläsningar och sociala tillfällen. Syftet har varit att främja hälsa och stärka arbetsmiljön på Socialförvaltningen.

Socialförvaltningens skyddsombud

Under 2025 har socialförvaltningen ett eget skyddsombud som ytterligare säkerställer kvaliteten i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Konsekvenser för barn och unga

Socialförvaltningen bedömer inte att redovisningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet medför några konsekvenser för barn och unga

Ekonomiska konsekvenser

Socialförvaltningen bedömer inte att redovisningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet medför några ekonomiska konsekvenser.

Åsa Lundgren
socialdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Systematiskt arbetsmiljöarbete 2025 (SAM)

Expedieras
HR-enheten